

nemlig at hvis Merindtægten ikke skyldes Krigsforholdene, kan Skatteyderne slippe for at betale den forøgede Skat deraf. Nu er ganske vist den Formulering, som dette Princip har faaet i Landstinget, fra mit Synspunkt set betydelig mindre tilfredsstillende end den, som vi her i Folketinget havde foreslaaet at give, og dette beror hovedsagelig paa to Ting. Vi havde foreslaaet at lægge Skønnet hos Ligningsmyndighederne, hvilket naturligvis ikke udelukkede den sædvanlige Kontrol fra de overordnede Skattemyndigheders Side. Landstinget begynder derimod fra Toppen. Andragendet skal indgives ikke til Ligningsmyndighederne, men til Finansministeren, hvorefter denne lader det vandre nedefter til Landsoverskatteraadet til Betænkning, og Landsoverskatteraadet vil sikkert derom høre de lavere Skattemyndigheder, men dette er ikke en Ændring, jeg kan tillægge saa afgørende Betydning, at den skulde kunne hindre mig i at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Betydeligere er den anden Ændring, idet Retten til Fritagelse begrænses væsentligt ved den Formulering, Lovforslaget har faaet i Landstinget. Det vil sige, der skabes en Fritagelsesret, der ikke fandtes i Folketingets Lovforslag men i Forhold til det Forslag, mine Partifæller og jeg havde stillet, bliver Retten til Fritagelse meget stærkt begrænset, da Skattepligten kun bortfalder, hvor det paa en efter Finansministerens Skøn fyldestgørende Maade godtgøres, at ingen Del af den Indkomst, der lægges til Grund ved Ansættelsen til Statsskat for Skatteaarene 1915—16 og 1916—17, skyldes Fortjeneste, der kan antages at hidrøre fra de ved Krigstilstanden i Europa skabte Forhold. Efter vort Forslag skulde en delvis Fritagelse finde Sted i det Omfang, hvori det kunde lykkes Skatteyderen at paavise, at hans Fortjeneste ikke stammede fra Krigstilstanden. Det er altsaa en ret betydelig Indskrænkning, her er foretaget, men jeg tror dog ikke, den er saa stor, som den ærede Ordfører fremstillede den. Han mente, at der kun i ganske enkelte Tilfælde kunde finde Fritagelse Sted. Jeg føler mig overbevist om, at ogsaa saaledes som Lovforslaget her er formuleret, vil der være overordentlig mange Tilfælde, hvor det tydeligt kan godtgøres, at Krigstilstanden ikke har haft det mindste at gøre med den forøgede Indtægt. Og skulde der være Tilfælde, hvor der er Mulighed for, at en meget ringe Del af Merindtægten kan skyldes Krigstilstanden i Europa, stoler jeg

paa, at den højtærede Finansminister i Overensstemmelse med sine Udtalelser i Landstinget ikke vil være utilbøjelig til at anvende den Fritagelsesret, han har efter § 3, i hvilken der staar, at Finansministeren skal være bemyndiget til, naar Forholdene i ganske særlig Grad taler derfor, at eftergive eller nedsætte Skatten. Her ved skabes der for Finansministeren en Mulighed for at udjævne en Afgørelse, som i visse Tilfælde kunde blive altfor formalistisk og derved komme til at virke mod Paragraffens Hensigt. Som sagt, Fritagelsesretten er blevet væsentligt begrænset, men det Hovedprincip, som mine Partifæller og jeg har ønsket at faa indført i Loven, mener jeg dog er indført derved, og jeg mener ogsaa, det vil have praktiske Virkninger i et overordentlig stort Antal Tilfælde.

I det hele og store anser jeg altsaa Lovforslagene, som de er oversendte fra Landstinget, for at være saaledes, at jeg kan anbefale dem til uforandret Vedtagelse.

Schovelin: Tiden opfordrer ikke til lange Forhandlinger. Vi staar overfor en Lovgivning, der i visse Maader, om jeg saa maa udtrykke mig, afnødes en vaar- og valgtræt Rigsdag, som er fuld af Hjemve, og som derfor er parat til at sluge meget, som den maaske under andre Omstændigheder vilde vægre sig ved at tage imod. Jeg skal derfor nøjes med kort at motivere min Partigruppes Stilling til den forestaaende Afstemning.

Da den højtærede Finansminister forelagde dette Kompleks af Skattelove, havde han en rædsom Idé og en god Idé. Den rædsomme Idé var den, som var udtrykt i Lovforslaget om den overordentlige Indkomstskat: at naar Skatteyderne under Krigen havde tjent nogle flere Penge end sædvanlig, skulde de, ganske bortset fra, om det havde nogen Sammenhæng med Krigsforholdene — altsaa blot i Anledning af, at de netop i dette tilfældige Aar havde tjent nogle Penge —, betale, ikke forholdsvis mere, thi det vilde kun være rimeligt, men uforholdsmæssigt mere. Nu er dette lykkeligvis blevet lavet saaledes om, at det dog maa antages — og i saa Henseende kan jeg henvise til de Bemærkninger, der faldt fra den ærede foregaaende Taler —, at det væsentlig kun vil blive de egentlige Krigsmerindtægter, om jeg maa bruge det Udtryk, der kommer til at bære den overordentlige Skat. Vi har i alt Fald derved opnaaet ikke at faa godkendt